

2022/2080(INI)

12.1.2023

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής

σχετικά με τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τα Pandora Papers και τις λοιπές αποκαλύψεις
(2022/2080(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Damien Carême

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπενθυμίζει ότι το φορολογικό έγκλημα αναγνωρίζεται ως βασικό αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, το οποίο συχνά συνδέεται με το οργανωμένο έγκλημα, τη διαφθορά και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·
2. υπογραμμίζει τον ουσιαστικό ρόλο που διαδραματίζουν οι ερευνητές δημοσιογράφοι στην αποκάλυψη φορολογικών εγκλημάτων, διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος· επισημαίνει ότι οι ανεξάρτητοι δημοσιογράφοι και οι εργαζόμενοι στα μέσα ενημέρωσης είναι εκτεθειμένοι σε απειλές και επιθέσεις, ελλείπει ισχυρού ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου για την προστασία τους· υπενθυμίζει ότι ο αριθμός των απειλών και των επιθέσεων κατά δημοσιογράφων στην ΕΕ έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, οι δε σοβαρότερες περιπτώσεις αφορούν δολοφονίες δημοσιογράφων και εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης· χαιρετίζει τη σύσταση (ΕΕ) 2021/1534 της Επιτροπής, της 16ης Σεπτεμβρίου 2021, σχετικά με τη διασφάλιση της προστασίας, της ασφάλειας και της ενίσχυσης της θέσης των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹· τονίζει, ωστόσο, ότι αυτό μπορεί να θεωρηθεί μόνο ως σημείο εκκίνησης, και ζητά να αναληφθεί επείγοντως δράση για τη θέσπιση δεσμευτικών μέτρων που θα διασφαλίζουν την προστασία των δημοσιογράφων και των εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης σε ολόκληρη την ΕΕ·
3. επισημαίνει ότι οι δημοσιογράφοι και οι μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος είναι απαραίτητοι για την αποκάλυψη περιπτώσεων φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής, διαφθοράς, οργανωμένου εγκλήματος και νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι δημοσιογράφοι όπως ο Peter R. de Vries, η Daphne Caruana Galizia και ο Jan Kuciak δολοφονήθηκαν λόγω των αποκαλύψεών τους· επισημαίνει ότι χωρίς το θάρρος των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος και το έργο των δημοσιογράφων, η φοροδιαφυγή, η διαφθορά και η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες θα μπορούσαν να συνεχιστούν ανεξέλεγκτα· τονίζει την ανάγκη για ισχυρότερη προστασία των μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος και του έργου των δημοσιογράφων σε υποθέσεις μαρτύρων δημόσιου συμφέροντος, μεταξύ άλλων και για προστασία από επιθέσεις κατασκοπευτικού λογισμικού·
4. επισημαίνει ότι, ενώ η οδηγία 2019/1937 σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του ενωσιακού δικαίου² εκδόθηκε πριν από πάνω από τρία χρόνια και προβλέπει την υποχρέωση μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο έως τις 17 Δεκεμβρίου 2021, 16 κράτη μέλη έχουν καθυστερήσει τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο και η Ουγγαρία δεν έχει καν ξεκινήσει· ζητά από αυτά τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή την εν λόγω οδηγία χωρίς άλλη καθυστέρηση· καλεί την Επιτροπή να

¹ ΕΕ L 331 της 20.9.2021, σ. 8.

² Οδηγία (ΕΕ) 2019/1937 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης (ΕΕ L 305 της 26.11.2019, σ. 17).

χρησιμοποιήσει όλα τα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της για να αντιμετωπίσει την παράλειψη της μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας από τα κράτη μέλη·

5. χαιρετίζει την πρόταση οδηγίας της Επιτροπής για την προστασία των προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού από προδήλως αβάσιμες ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες³, γνωστής και ως οδηγίας κατά των αγωγών SLAPP· υπενθυμίζει το τεράστιο οικονομικό και ψυχολογικό άγχος που συνεπάγονται οι στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPP) για το έργο των δημοσιογράφων και των εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης, το οποίο έχει αποτρεπτικό αποτέλεσμα και οδηγεί σε αυτολογοκρισία· υπογραμμίζει ότι μια αποτελεσματική οδηγία της ΕΕ κατά των αγωγών SLAPP πρέπει να περιλαμβάνει σαφείς διατάξεις για μηχανισμούς απόρριψης τέτοιων αγωγών σε αρχικό στάδιο και ουσιαστικές κυρώσεις, μεταξύ άλλων χρηματικές, κατά όσων καταθέτουν στρατηγικές αγωγές SLAPP· τονίζει ότι δεν μπορεί να υπάρξει αποτελεσματικό πλαίσιο κατά των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού χωρίς συντονισμένα συμπληρωματικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο· καλεί τα κράτη μέλη να εγκρίνουν νομοθεσία κατά των στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού για την αντιμετώπιση των εγχώριων αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού·
6. τονίζει ότι οι ερευνητές δημοσιογράφοι και οι εργαζόμενοι στα μέσα ενημέρωσης υφίστανται συχνά έντονη οικονομική πίεση και αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες στην απόκτηση οικονομικών πόρων για έρευνες σε σχέση με φορολογικά εγκλήματα, διαφθορά ή οργανωμένο έγκλημα· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει περαιτέρω τρόπους για την αύξηση της χρηματοδότησης που διατίθεται στον τομέα των μέσων ενημέρωσης, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία ειδικού μόνιμου ταμείου για την ερευνητική δημοσιογραφία·
7. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αποκάλυψη από τους ερευνητές δημοσιογράφους ενός σύνθετου συστήματος φορολογικών παραδείσων, εικονικών εταιρειών και υπεράκτιων λογαριασμών των οποίων οι πραγματικοί κάτοχοι είναι υψηλά ιστάμενα πρόσωπα· υπογραμμίζει, στο συγκεκριμένο πλαίσιο, τον θετικό ρόλο που διαδραμάτισαν οι δημοσιογράφοι στην ανάδειξη των αδιαφανών οικονομικών πράξεων υψηλόβαθμων εκλεγμένων κρατικών αξιωματούχων· υπενθυμίζει ότι η αποκάλυψη από τα Pandora Papers, Paradise Papers, Panama Papers, Suisse secrets και OpenLux αποκάλυψε κρυφά περιουσιακά στοιχεία πολιτικώς εκτιθέμενων προσώπων (ΠΕΠ) με υψηλά αξιώματα, συμπεριλαμβανομένων πρώην πρωθυπουργών και εκπροσώπων κυβερνήσεων από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες· υπενθυμίζει ότι οι κυβερνητικοί υπουργοί και οι νομοθέτες έχουν το ύψιστο καθήκον να τηρούν τον νόμο στον μέγιστο δυνατό βαθμό και να ενεργούν σύμφωνα με το πνεύμα του νόμου ανά πάσα στιγμή· επισημαίνει ότι, όταν δεν συμβαίνουν τα παραπάνω, διαβρώνονται η εμπιστοσύνη των πολιτών στην κυβέρνηση και τα ίδια τα θεμέλια του κράτους, και ζητεί να αναφέρουν τα ΠΕΠ όλα τα τρέχοντα και προηγούμενα οικονομικά συμφέροντα και περιουσιακά στοιχεία τους, καθώς και να επιβάλλονται αυστηρές κυρώσεις σε όσους δεν το πράττουν·

³ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία των προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού από προδήλως αβάσιμες ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού»), COM(2022) 0177.

8. τονίζει ότι η απόκρυψη της πραγματικής κυριότητας μέσω αλυσίδων εικονικών εταιρειών μπορεί να χρησιμοποιηθεί όχι μόνο για την παράκαμψη της φορολογικής νομοθεσίας, αλλά και για να παρεμποδίζεται η παρακολούθηση, η δέσμευση και η δήμευση των προϊόντων και των οργάνων εγκλήματος, καθώς και για να παρακάμπτονται τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να αντιμετωπίσει την κατάχρηση εικονικών εταιρειών, ιδίως για σκοπούς άλλους από τη φοροδιαφυγή και τη φοροαποφυγή, με αυστηρή ρύθμιση και ενδεδειγμένα νομοθετικά μέσα·
9. ζητεί στενότερη συνεργασία και συντονισμό μεταξύ των αρχών που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και του σοβαρού οργανωμένου εγκλήματος τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο· παροτρύνει τα κράτη μέλη και τις αρχές της ΕΕ να καταβάλλουν ουσιαστικές προσπάθειες για την ανάκτηση των χρημάτων που αποκτώνται με παράνομα, παραβατικά ή ανεπίτρεπτα μέσα· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι πληροφορίες που λαμβάνονται από τις φορολογικές αρχές στο πλαίσιο της οδηγίας 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου, με ημερομηνία 15 Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας⁴ δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς ποινικής έρευνας και δίωξης·
10. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή του υφιστάμενου πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ) και να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ στον τομέα αυτόν· τονίζει τη σημασία της μελλοντικής αρχής για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AMLA) ως νέου οργανισμού της ΕΕ για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας στην Ένωση, που θα συμβάλει στην ενισχυμένη εποπτεία και τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ) και των εποπτικών αρχών των κρατών μελών· ζητά να αποφασηριστεί, στο ενωσιακό πλαίσιο της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η αλληλεπίδραση μεταξύ διοικητικού και ποινικού δικαίου·
11. τονίζει ότι η κύρια πρόκληση που εντοπίστηκε για την εφαρμογή της οδηγίας 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας⁵ είναι η έλλειψη της δυνατότητας να εφαρμοστούν άμεσα οι εν λόγω διατάξεις και ο κατακερματισμός που προκύπτει από τις αποκλίνουσες εθνικές προσεγγίσεις· τονίζει επίσης τα ευρήματα που περιλαμβάνονται στην ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) με τίτλο «Οι προσπάθειες της ΕΕ για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος στον τραπεζικό τομέα είναι κατακερματισμένες και η υλοποίηση της οικείας πολιτικής ανεπαρκής»· υπογραμμίζει ότι ο κατακερματισμός αυτός θα μπορούσε να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο την ακεραιότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης και να οδηγήσει σε σοβαρές ευπάθειες στην ενιαία αγορά· χαιρετίζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα νέο ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο που να καταπολεμά τη νομιμοποίηση

⁴ ΕΕ L 64 της 11.3.2011, σ. 1.

⁵ ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73.

εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, με στόχο την επίτευξη της επιθυμητής ομοιομορφίας στην εφαρμογή και την εξάλειψη των αποκλίσεων και των ασυνεπειών στις πρακτικές εφαρμογής μεταξύ των κρατών μελών· δεσμεύεται να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις στις προτάσεις της Επιτροπής μέσω των θέσεων του Κοινοβουλίου·

12. ζητεί έναν σαφέστερο και πληρέστερο ορισμό των ΠΕΠ και τη δέουσα εφαρμογή ενισχυμένου ελέγχου·
13. συνιστά στην ΕΕ να διασφαλίσει ότι οι δικηγόροι θεωρούνται υπόχρεες οντότητες και υπόκεινται στην υποχρέωση να προβαίνουν σε κοινοποίηση σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όταν συμμετέχουν σε χρηματοοικονομικές ή εταιρικές συναλλαγές, μεταξύ άλλων με την παροχή φορολογικών συμβουλών ή συμβουλών για θέματα ιθαγένειας ή διαμονής μέσω επενδυτικών προγραμμάτων, όταν υπάρχει κίνδυνος να γίνει κατάχρηση των υπηρεσιών που παρέχουν οι εν λόγω επαγγελματίες νομικοί για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας· πιστεύει ότι δεν πρέπει να ισχύει το δικηγορικό απόρρητο, όταν νομικές συμβουλές από δικηγόρους, μεταξύ άλλων σε σχέση με φορολογικά θέματα, παρέχονται εν γνώσει τους ή χρησιμοποιούνται από τον πελάτη με σκοπό τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τα βασικά αδικήματά της ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας·
14. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομικών της ΕΕ διέγραψε τις Σεϋχέλλες από τον ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών δικαιοδοσίας δύο ημέρες μετά τη δημοσίευση των Pandora Papers· παροτρύνει το Συμβούλιο να εγκρίνει μια ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση του ενωσιακού καταλόγου μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας, ώστε να καλύπτει συστηματικά τις χώρες που προσφέρουν αδικαιολόγητα χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές σε εταιρείες και φυσικά πρόσωπα με μεγάλη περιουσία, συμβάλλοντας στη φοροαποφυγή στις χώρες καταγωγής τους και αυξάνοντας τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· παροτρύνει την Επιτροπή να παρακολουθεί, επίσης, στενά τις ευρωπαϊκές χώρες και να κινεί διαδικασίες επί παραβάσει όταν διαπιστώνεται ότι ένα κράτος μέλος δεν τηρεί τα κριτήρια καταχώρισης του ενωσιακού καταλόγου μη συνεργάσιμων περιοχών δικαιοδοσίας·
15. επισημαίνει ότι σύμφωνα με τα Pandora Papers τα αμερικανικά καταπιστεύματα έχουν μετατραπεί σε μέσο για την εξασφάλιση του χρηματοοικονομικού απορρήτου και παρατηρεί ότι πολιτείες των ΗΠΑ όπως η Νότια Ντακότα, η Φλόριντα, το Ντελαγουέαρ, το Τέξας και η Νεβάδα καθιστούν τις ΗΠΑ έναν από τους μεγαλύτερους παράγοντες στον κόσμο των υπεράκτιων οικονομικών κέντρων· ζητεί να θεωρούνται τα κράτη αυτά φορολογικοί παράδεισοι· καλεί το Συμβούλιο να επαναξιολογήσει τη θέση των Ηνωμένων Πολιτειών σε σχέση με τον ενωσιακό κατάλογο, ιδίως όσον αφορά τα κριτήρια φορολογικής διαφάνειας·
16. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι ΗΠΑ βρίσκονται παγκοσμίως στην πρώτη γραμμή όσον αφορά την παροχή χρηματοοικονομικού απορρήτου σε εταιρείες και ιδιώτες· παροτρύνει το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ να προχωρήσει στην εναπομένουσα κανονιστική διαδικασία για την πλήρη εφαρμογή του νόμου το συντομότερο δυνατόν·

17. εκφράζει την ικανοποίησή του για την έγκριση του πρώτου τελικού κανόνα για την κοινοποίηση πραγματικής κυριότητας στο πλαίσιο του νόμου των ΗΠΑ περί εταιρικής διαφάνειας· χαιρετίζει την έκκληση του προέδρου Μπάιντεν για μια εκστρατεία αποκάλυψης και τιμωρίας της οικονομικής διαφθοράς· ενθαρρύνει τις Ηνωμένες Πολιτείες να συνεχίσουν την εφαρμογή της στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς, ιδίως την προσπάθεια να περιοριστεί η παράνομη χρηματοδότηση μέσω της συνεργασίας με διεθνείς εταίρους·
18. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αναθεώρηση της σύστασης 24 από την ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης (FATF), η οποία απαιτεί από τις χώρες να αποτρέπουν την κατάχρηση νομικών προσώπων για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας· επισημαίνει ότι στο εξής οι χώρες θα πρέπει να απαιτούν να τηρούνται οι πληροφορίες σχετικά με την πραγματική κυριότητα από δημόσια αρχή ή φορέα που λειτουργεί ως μητρώο πραγματικών κυριοτήτων ή από εξίσου αποτελεσματικό εναλλακτικό μηχανισμό·
19. εκφράζει τη βαθιά λύπη του για την έλλειψη αξιόπιστου κριτηρίου πραγματικής κυριότητας προκειμένου για τον ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών δικαιοδοσίας· καλεί το Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων να προτείνει ένα αξιόπιστο κριτήριο πραγματικής κυριότητας·
20. επισημαίνει ότι η διαφάνεια στην πραγματική κυριότητα είναι θεμελιώδους σημασίας για να ενισχυθεί η καταπολέμηση του φορολογικού εγκλήματος, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας· τονίζει ότι η πρόσβαση στην πληροφόρηση σχετικά με την πραγματική κυριότητα δικαιολογείται συχνά από θεμιτό δημόσιο συμφέρον· καλεί τις αρχές των κρατών μελών να διασφαλίσουν ότι οι ερευνητές δημοσιογράφοι και οι παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών που συμμετέχουν ενεργά στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχουν την αναγκαία πρόσβαση σε αυτή την πληροφόρηση μπορούν να ασκούν έλεγχο σε αυτήν· τονίζει ότι η πρόοδος στην αντιμετώπιση της χρήσης ανώνυμων εταιρειών για φορολογικό έγκλημα, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή άλλους εγκληματικούς σκοπούς είναι δυνατή μόνο αν οι πληροφορίες σε θέματα πραγματικής κυριότητας είναι διαθέσιμες εγκαίρως σε όλες τις δικαιοδοσίες και εάν οι αρχές είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις εν λόγω πληροφορίες και να διασταυρώνουν τα δεδομένα για ερευνητικούς σκοπούς· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για να διασφαλιστεί ότι τα μητρώα πληροφοριών σχετικά με την πραγματική κυριότητα είναι προσβάσιμα από φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν έννομο δημόσιο συμφέρον, σύμφωνα με τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων και τα δικαιώματα στην ιδιωτικότητα·
21. υπενθυμίζει τον σημαντικό ρόλο των ψηφιακών κτηματολογίων στην ενίσχυση της καταπολέμησης του φορολογικού εγκλήματος πανενωσιακά· καλεί την Επιτροπή να στηρίζει ενεργά τις αρχές των κρατών μελών στην ολοκλήρωση της συγκρότησης διασυνδεδεμένων ψηφιοποιημένων εθνικών μητρώων γης και ακινήτων μέσω ενός ενιαίου σημείου πρόσβασης, όπως κεντρικά μητρώα ή κεντρικά ηλεκτρονικά συστήματα ανάκτησης δεδομένων, και να τα καταστήσει διαλειτουργικά· καλεί τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να οριστικοποιήσουν τα εθνικά κτηματολογικά σχέδια και να τροφοδοτήσουν τα σχετικά μητρώα με αξιόπιστα δεδομένα· πιστεύει ότι,

καθιστώντας δυνατή την έγκαιρη ταυτοποίηση κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου που κατέχει ή ελέγχει γη και κτήρια εντός της επικράτειάς του, τα εν λόγω μητρώα και συστήματα θα ενισχύσουν τη διαφάνεια στον τομέα της ιδιοκτησίας γης και ακινήτων·

22. εκφράζει επίσης την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η FATF επανεξετάζει τη σύσταση 25 σχετικά με τη διαφάνεια και τις πληροφορίες σε θέματα πραγματικής κυριότητας των νομικών ρυθμίσεων·
23. σημειώνει με ανησυχία ότι τα κράτη μέλη έχουν συγκροτήσει μητρώα πραγματικής κυριότητας με πολύ διαφορετικούς τρόπους, με διαφορετικούς όρους πρόσβασης, διαφορετικές λειτουργίες αναζήτησης και διαφορετικούς μηχανισμούς για την επαλήθευση των δεδομένων, όταν υπάρχουν· τονίζει ότι αυτό προκάλεσε τεχνικές δυσκολίες που έχουν καθυστερήσει τη δημιουργία του Συστήματος Διασύνδεσης Μητρώων Πραγματικής Ιδιοκτησίας (BORIS)·
24. υπενθυμίζει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη ότι είναι σημαντικό να καταστούν οι πληροφορίες περί πραγματικής ιδιοκτησίας προσβάσιμες στις ΜΧΠ, στις αρχές επιβολής του νόμου, στις φορολογικές διοικήσεις και τις υπόχρεες οντότητες· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι καθυστερήσεις στα κράτη μέλη και η συνολική έλλειψη συντονισμού στη διαδικασία εφαρμογής υπονομεύουν την αποτελεσματικότητα ενός λειτουργικού συστήματος διασύνδεσης και καλεί όλους τους παράγοντες να αντιμετωπίσουν επείγοντως αυτή την καθυστέρηση·
25. ζητεί να καταχωρίζονται οι φορολογικοί παράδεισοι αυτόματα στον κατάλογο τρίτων χωρών «υψηλού κινδύνου» της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· συνιστά να συμπεριληφθούν στους εν λόγω καταλόγους τα κράτη και οι δικαιοδοσίες που παρουσιάζουν στρατηγικές ανεπάρκειες στο καθεστώς τους για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής και όπου ολιγάρχες, εκατομμυριούχοι και εταιρείες κρύβουν τα κεφάλαιά τους· χαιρετίζει την έγκριση κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού από την Επιτροπή για την προσθήκη των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων (ΗΑΕ), μεταξύ άλλων τρίτων χωρών, στον ενωσιακό κατάλογο χωρών «υψηλού κινδύνου» για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· τονίζει ότι, σύμφωνα με τη μεθοδολογία της Επιτροπής, όταν μια χώρα περιλαμβάνεται στον κατάλογο της FATF, θα πρέπει να προστίθεται αυτόματα στον ενωσιακό κατάλογο τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου χωρίς περαιτέρω ανεξάρτητη αξιολόγηση, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης· υπενθυμίζει πρόσφατες αποκαλύψεις των μέσων ενημέρωσης κατά τις οποίες τα ΗΑΕ έχουν διευκολύνει τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε μεγάλη κλίμακα και χρησιμοποιούνται ενεργά από Ρώσους ολιγάρχες για να αποφύγουν τις κυρώσεις της ΕΕ·
26. υπενθυμίζει το ψήφισμά του σχετικά με τη μεταρρύθμιση του ενωσιακού καταλόγου μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας⁶· ζητεί να ανταποκριθούν η ΕΕ και τα κράτη μέλη και να εφαρμόσουν τα αιτήματα του εν λόγω ψηφίσματος σε κάθε μελλοντική αναθεώρηση του κώδικα δεοντολογίας για τη φορολογία των επιχειρήσεων· επισημαίνει ότι αρκετά μεμονωμένα κράτη μέλη διαθέτουν πληρέστερες μαύρες λίστες

⁶ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 2021, σχετικά με τη μεταρρύθμιση του ενωσιακού καταλόγου φορολογικών παραδείσων (ΕΕ C 456 της 10.11.2021, σ. 177)

από ό,τι η ΕΕ και καλεί την Επιτροπή να επαναξιολογήσει τις χώρες που εμφανίζονται σε εθνικό κατάλογο αλλά όχι στον κατάλογο της ΕΕ και να προβεί σε αιτιολογημένη εξήγηση για την απουσία των εν λόγω χωρών·

27. ζητεί από την Επιτροπή να δημοσιεύσει κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων που δεσμεύονται ή δημεύονται από κάθε κράτος μέλος μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και να γνωστοποιήσει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο της ειδικής ομάδας «Δέσμευση και κατάσχεση»· παροτρύνει την Επιτροπή να παράσχει ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο των κρατών μελών όσον αφορά την ανάκληση ή την ακύρωση της ιθαγένειας και της άδειας διαμονής που χορηγούσαν βάσει οικονομικών επενδύσεων σε Ρώσους και Λευκορώσους υπηκόους που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της ΕΕ·
28. καταδικάζει την πρακτική της εφαρμογής προγραμμάτων για τη χορήγηση ιθαγένειας μέσω επενδύσεων (CBI) που απονέμουν ιθαγένεια σε υπηκόους χωρών εκτός ΕΕ με ανταλλάγματα οικονομικού χαρακτήρα· επισημαίνει τους κινδύνους για την ασφάλεια, την κοινωνία και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που ενέχει η πρακτική αυτή, και την εγγενή ασυμβατότητά της με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, πράγματα που υπονομεύουν ουσιαστικά την ακεραιότητα της ΕΕ· καλεί τη Μάλτα, ως το μόνο εναπομείναν κράτος μέλος που εφαρμόζει ένα τέτοιο σύστημα, να σταματήσει την πρακτική αυτή· υπενθυμίζει ότι τα καθεστώτα διαμονής μέσω επενδύσεων (RBI) ενδέχεται να ενέχουν παρόμοιους κινδύνους και θα πρέπει επομένως να υπόκεινται σε σαφείς κανόνες με ισχυρή δέουσα επιμέλεια και διαδικασίες ελέγχου για τους αιτούντες· επαναλαμβάνει την έκκλησή του στο ψήφισμά του της 9 Μαρτίου 2022⁷ να απαγορευθούν τα καθεστώτα CBI και να ρυθμιστούν τα καθεστώτα RBI· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο μελλοντικής απαγόρευσης των καθεστώτων RBI·
29. παροτρύνει την Επιτροπή και τους οργανισμούς της ΕΕ να εγκρίνουν αυστηρότερες κατευθυντήριες γραμμές για τους υπαλλήλους που επιθυμούν να αναλάβουν θέσεις εκτός των θεσμικών οργάνων της ΕΕ μετά την υπηρεσία τους ή κατά τη διάρκεια άδειας για προσωπικούς λόγους, δεδομένης της ανησυχητικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου⁸ και της απόφασης ΟΙ/1/2021/KR της Ευρωπαϊκής Διαμεσολαβήτριας, της 16ης Μαΐου 2022, σχετικά με πώς διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τις μεταπηδήσεις μελών του προσωπικού της στον ιδιωτικό τομέα· ζητεί να διασφαλίσουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ ότι οι περιορισμοί που επιβάλλονται σε πρώην ανώτερα στελέχη ή μέλη του προσωπικού που τελούν σε άδεια για προσωπικούς λόγους κοινοποιούνται στον νέο εργοδότη και επιβάλλονται από αυτόν αποτελεσματικά· καλεί την Επιτροπή να μην εγκρίνει αιτήματα πρώην ανώτερων υπαλλήλων της να αναλάβουν δραστηριότητες στον ιδιωτικό τομέα, όταν η εσωτερική αξιολόγηση της Επιτροπής αναδεικνύει επιφυλάξεις ως προς τη δυνατότητα μετριασμού των πιθανών κινδύνων που απορρέουν από τις μετακινήσεις· καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι εντοπίζονται οι αδήλωτες μεταπηδήσεις στον ιδιωτικό τομέα και ότι διαφυλάσσεται η συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία.

⁷ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2022, με προτάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με συστήματα χορήγησης ιθαγένειας και άδειας διαμονής σε επενδυτές (ΕΕ C 347 της 9.9.2022, σ. 97).

⁸ «Ετήσια έκθεση σχετικά με τους οργανισμούς της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2021», Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, 27 Οκτωβρίου 2022.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	12.1.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 60 - : 0 0 : 2
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Patricia Chagnon, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Laura Ferrara, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Theresa Muigg, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skytvedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elena Yoncheva
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Λουκάς Φουρλάς, Beata Kempa, Ondřej Kovařík, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemec, Sira Rego, Thijs Reuten, Domènec Ruiz Devesa, Loránt Vincze, Petar Vitanov, Tomáš Zdechovský
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Asim Ademov, Gunnar Beck, Isabel Benjumea Benjumea, Marian-Jean Marinescu, René Repasi, Antonio Maria Rinaldi, Mounir Satouri, Jörgen Warborn

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

60	+
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Beata Kempa, Vincenzo Sofo
ID	Patricia Chagnon, Antonio Maria Rinaldi, Tom Vandendriessche
NI	Laura Ferrara
PPE	Asim Ademov, Isabel Benjumea Benjumea, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Lena Düpont, Λουκάς Φουρλάς, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Marian-Jean Marinescu, Nadine Morano, Alessandra Mussolini, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Sara Skytvedal, Loránt Vincze, Jörgen Warborn, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Ondřej Kovařík, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Yana Toom
S&D	Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Theresa Muigg, Matjaž Nemeč, René Repasi, Thijs Reuten, Domènec Ruiz Devesa, Isabel Santos, Birgit Sippel, Petar Vitanov, Elena Yoncheva
The Left	Malin Björk, Clare Daly, Sira Rego
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Mounir Satouri, Tineke Strik

0	-

2	0
ID	Gunnar Beck
NI	Milan Uhrík

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή